

Suomen Tieteellinen Kirjastoseura

Finlands Vetenskapliga Bibliotekssamfund
Finnish Research Library Association

<http://www.stks.fi>

TOIMINTAKERTOMUS 2015

Yleistä

Suomen tieteellinen kirjastoseura (STKS) on keskittynyt jäsenkuntansa ammatillisen identiteetin vahvistamiseen ja ammattitaidon kehittämiseen. Se on järjestänyt kansainvälisiä ja kotimaisia seminaareja ja muita koulutustilaisuuksia sekä antanut lausuntoja. Seura on panostanut yhteistyöverkoston luomiseen ja sitä kautta kansallisen ja kansainvälisen näkyvyyden lisäämiseen.

Jäsenmäärä

Seurassa oli vuoden 2015 lopulla jäseniä yhteensä 635, joista henkilöjäseniä 605 ja yhteisöjäseniä 30. Henkilöjäsenistä työelämän ulkopuolisia jäseniä oli 83 ja kunniajäseniä 5.

Seuran hallitus ja toimihenkilöt

Seuran hallitukseen kuuluivat toimintavuonna 2015 puheenjohtaja Jarmo Saarti ja jäseninä varapuheenjohtaja Hanna Lahtinen, Irma Reijonen, Mikael Vakkari, Anne Holappa, Maarit Putous ja Pälvi Kaiponen, Marita Ahola anoi eroa hallituksen jäsenyydestä 1.1.2016 lähtien kirjastosektorin vaihtamisen takia ja ero hyväksyttiin 29.10.2015 hallituksen kokouksessa. Signumin toimituskunnan edustajina kokouksissa on ollut Päivikki Karhula. Sihteerinä toimi Tuula Hurskainen ja taloudenhoitajana Juha Leppämäki. Kokouksessa 6/2015 valittiin Anne Sämpi uudeksi taloudenhoitajaksi ja hän aloitti taloudenhoitajan työt 15.9.2015 Juha Leppämäen opastuksella.

Tilintarkastajana toimi Vesa Ikäheimo ja toiminnantarkastajana Hannele Näveri-Ranta.

Työvaliokunta

Hallituksen työvaliokuntaan kuuluivat puheenjohtaja ja varapuheenjohtaja sekä seuran sihteeri ja taloudenhoitaja. Työvaliokunnan tehtävänä on ollut hallituksen kokousten valmistelu ja seuran kiireellisten asioiden hoitaminen.

Kirjastoseurojen neuvottelukunta

Kirjastoseurojen neuvottelukunta on toiminut kirjastoseurojen välisen epämuodollisen yhteistyön elimenä ja kokoontui vuonna 2015 kerran. Neuvottelukuntaan on osallistunut STKS, Suomen kirjastoseura ja Finlands svenska biblioteksförening.

Suomen kirjastoseura ja STKS lausuiivat 8.12.2015 Museoviraston kirjaston supistamisesta.

Kokoukset

Sääntömääräinen kevätkokous pidettiin 20.5.2015 Tieteiden talolla, Helsingissä. Paikalla oli 13 seuran jäsentä. Vahvistettiin tilinpäätökset ja myönnettiin vastuuvapaus tili- ja vastuuvollisille vuodelta 2014. Puheenjohtaja Jarmo Saarti esitteli seuran viestintäsuunnitelman ja Tuula Ruhanen esitteli seuran historiikkiprojektia.

Sääntömääräisessä syyskokouksessa 16.11.2015 Tieteiden talolla äänestettiin hallituksen jäsenistä kaudelle 2016-2017. Äänestyksen tuloksena valittiin hallitukseen uusina Antti Virrankoski, Jonna Hahto, Hellevi Hakala, Susanna Nykyri, sekä Virpi Kultanen vuodelle 2016. Vanhoina jäseninä jatkavat Anne Holappa, Irma Reijonen ja Päivi Kaiponen. Puheenjohtaja Jarmo Saarti valittiin kaudelle 2016-2017. Sihteeri Tuula Hurskainen jatkaa.

Talousarvio ja toimintasuunnitelma vahvistettiin vuodelle 2016. Valittiin tilintarkastajat: Kari Lydman, varalle Vesa Ikkäheimo ja toiminnantarkastajat: Hannele Näveri-Ranta, varalle Maria Forsman vuodelle 2016.

Seuran jäsenmaksut, Signumin tilaushinnat ja seminaarien osallistumismaksut vahvistettiin. Osallistujamaksujen korotus vuoden 2016 alusta 8 prosentilla ja jäsenmaksujen osalta nosto 35 eurosta 38 euroon ja työelämän ulkopuolella olevilta jäseniltä 20 eurosta 23 euroon. Yhteisöjäsenten osalta 150 eurosta 165 euroon. Signumin erillistilaushinta pysyy samana kuin aiemmin.

Hallitus kokoontui vuoden 2015 aikana 8 kertaa.

Hallituksen ja työryhmien yhteistyö

Kevätseminaari

Huhtikuussa (9.4.2015) STKS:n hallitus ja työryhmien edustajat kokoontuivat kevätsenaariin Heurekaan. Seminaarissa käytiin läpi työryhmien kuulumisia ja käytännön asioita. Varapuheenjohtaja Hanna Lahtinen esitteli jäsenkyselyn tulokset. Jäsenkyselystä julkaistiin Signumissa artikkeli. Muina seminaaripäivän teemoina olivat koulutus, markkinointi ja viestintäsuunnitelman laatiminen.

Syystapaaminen

Hallituksen ja työryhmien tapaaminen 29.10.2015 Tieteiden talolla. Teemana ryhmien välinen yhteistyö ja yhteiset seminaarit.

Julkaisu- ja tiedotustoiminta

Signum

Jäsenlehti Signumista ilmestyi 6 numeroa. Signumin päätoimittajana ja toimitussihteerinä toimi Päivikki Karhula. Toimituskuntaan kuuluivat lisäksi Anne Holappa, Johanna Lahikainen, Maaria Harviainen, Juha Kämäräinen ja Minna Marjamaa.

Verkkoviestintä

Seura viesti toiminnastaan verkossa osoitteessa www.stks.fi ja seuran jäsenistön oma sähköpostilista toimi osoitteessa stks@lista.tsv.fi.

Lisäksi seura on mukana yhteisöpalvelu Facebookissa. STKS:n Facebook-sivulle tuli vuoden 2015 aikana 100 seuraajaa lisää. Myös FB-sivujen päivittäjien määrä kasvoi.

Myös Twitter-tili aktivoitiin vuoden lopussa.

Jäsentiedotteet

Seuran jäsenille on lähetetty vuoden 2015 aikana kaksi jäsentiedotetta eli jäsenkirjettä.

Työryhmät

Vuoden 2015 aikana toimivat seuraavat työryhmät.

Aineiston saatavuus-työryhmä

kehittää aineiston saatavuutta ja kokoelmien yhteiskäyttöä Suomessa.

Asiakaspalvelutyöryhmä

edistää kirjastosihteerien välistä yhteistyötä ja verkostoitumista.

Erikoiskirjastojen työryhmä

toimii erikoiskirjastojen yhdyssiteenä ja keskustelufoorumina sekä edistää niiden välistä yhteistyötä.

Informaatiolukutaito-työryhmä

edistää informaatiolukutaidon toteutumista korkeakouluissa ja toimii sekä ammattikorkeakoulu- että yliopistokirjastojen kouluttajien välisenä yhteistyökanavana.

Informaatiolukutaidon opetuksessa painotetaan yhteistyötä opettajien, opiskelijoiden ja kirjaston välillä.

Kansainvälisten asioiden työryhmä

Tavoitteena laajentaa ja syventää alan kansainvälisyyttä ja kansainvälisen yhteistyön vaikuttavuutta. Työryhmä lakkautettiin v. 2015 lopussa ja ryhmän tavoitteita edistetään vastedes muiden ryhmien toimesta.

Kirjasto juridiikan työryhmä

seuraa säädösvalmisteluja tieteellisten kirjastojen toiminnan alueella sekä kotimaisella että kansainvälisellä tasolla. Työryhmä valmistelee tarvittaessa lausuntoja ja ottaa kantaa kirjastojen juridisiin asioihin liittyen.

Kokoelmatyöryhmä

tukee kirjastojen kokoelmapoliittista suunnittelutyötä ja tarjoaa keskustelufoorumin kirjastojen kokoelmatyölle.

Senioriklubi

pitää yllä yhteyttä seuran entisten ja nykyisten aktiivijäsenten välillä ja järjestää tutustumisretkiä kirjastoihin.

Taidekirjastojen työryhmä

edistää suomalaisten taidekirjastojen yhteistyötä ja ylläpitää kansainvälisiä yhteyksiä.

Tietoaineistotyöryhmä

seuraa kausijulkaisualan ja elektronisten aineistojen kansallista ja kansainvälistä kehitystä ja tutkimusta.

Tutkijapalveluiden työryhmä

edistää teorian ja menetelmien osaamista sekä yhteistyötä tieteellisissä kirjastoissa ja tietopalveluissa seuraavilla aihealueilla: tutkimuksen arvionti ja bibliometriikka, tutkimusdata, avoimet julkaisuarkistot sekä avoin tieteellinen julkaiseminen ja muut ajankohtaiset tutkijapalvelut.

Kaikki työryhmät, lukuun ottamatta Senioriklubia ja Taidekirjastojen työryhmää, järjestävät alan koulutuksia ja seminaareja.

Toiminta: koulutus, seminaarit ja konferenssit*Aineiston saatavuus-työryhmä*

järjesti yhteistyössä Kansainvälisten asioiden työryhmän kanssa ”Kaukopalvelusta kohti yhtä kokoelmaa”-seminaarin 22.5.2015 Tieteiden talolla.

Asiakaspalvelutyöryhmä

toteutti 22.5.2015 asiakaspalveluseminaarin ”No muotoutuuko se palvelu?”, jossa paneuduttiin palvelumuotoiluun, asiakaspalveluihin, niiden uudistamiseen ja palvelujen yhtenäistämiseen kirjastoissa.

Erikoiskirjastojen työryhmä

ei järjestänyt seminaaria, mutta teki toimintavuoden aikana kaksi kaikille avointa kirjastovierailua: tutustumiskäynnin Sellon kirjastoon 27.2. ja Eduskunnan kirjastoon 24.4. Työryhmä julkaisi Sellon vierailusta yhteisartikkelin Signumissa.

Informaatiolukutaitotyöryhmä

järjesti seminaarin ”Totta ja tarua tiedonhakijan taidoista: Tunneimme tavat, tuemme tuskassa?”-seminaarin Helsingissä 16.11.2015. Kirjastokaista kävi videoimassa työpajakoosteet.

Kirjastojuridiikan työryhmä

organisoi seminaarin ”Avoin tiede – millä oikeudella?” Tieteiden talolla 7.10.2015. Aiheina erityisesti avoimeen julkaisemiseen liittyvät tekijänoikeudelliset kysymykset.

Kokoelmatyöryhmän

seminaarina oli ”Ketterät kokoelmat? Kokoelmien kehittäminen nyt ja tulevaisuudessa” 17.3.2015 .

Taidekirjastojen työryhmä

oli mukana ARLIS/Norden-yhteistyössä, mm. osallistumalla vuosikokoukseen ja konferenssiin Uumajassa 27.–29.8.2015.

Tietoaineistotyöryhmä

”Julkaisutoiminta murroksessa”-seminari järjestettiin 15.9.2015.

Tutkijapalveluiden työryhmä

toteutti seminaarin otsikolla ”Embedded Librarianship”, eli ”Mitä osaamista tiedekirjastossa vaaditaan?” Tieteiden talolla 16.3.2015.

Kansallinen yhteistyö

Seura oli jäsenenä Tieteellisten seurain valtuuskunnassa, Suomen tiedekustantajien liitossa ja Suomen kirjastomuseoyhdistyksessä. Seura toimi Karl-Erik Henrikssonin rahastossa yhdessä Suomen kirjastoseuran kanssa sekä IFLA-rahastossa yhdessä Suomen kirjastoseuran ja Finlands-Svenska Biblioteksföreningenin kanssa. IFLA-rahasto lopetettiin vuonna 2015.

Kansainvälinen yhteistyö

Jäsenyydet

EBLIDA,

European Bureau of Library, Information and Documentation Associations:

Leena Toivonen, joka on Suomen tieteellisen kirjastoseuran ja Kirjastoseuran yhteinen edustaja EBLIDA:n hallituksessa, osallistui Eblidan vuoden 2015 konferenssiin ” Building a Europe of Readers” Riiassa, Latviassa.

IFLA, The International Federation of Library Associations and Institutions.

IFLAn vuosikokous järjestettiin Etelä-Afrikassa 15-21.8.2015 Cape Townissa.

STKS:n hallituksen edustajana IFLAssa on Jarmo Saarti. Lisäksi vuosikokoukseen osallistui IFLA-rahaston apurahan turvin kuusi seuran jäsentä.

IFLA:n sektiot joiden jäsenenä seura on ollut toimintavuoden 2015 aikana:

- Academic and research libraries
- Acquisition and collection development
- Statistics and evaluation
- Management and marketing
- Management of library associations

LIBER, Ligue des Bibliothèques Européennes de Recherche.

Marita Ahola osallistui vuoden 2015 LIBER-konferenssiin Lontoossa 24.-26.6.2015.

Teemana oli ”Kohti avointa tiedettä, Towards open science”.

STKS:n hallituksen puheenjohtaja Jarmo Saarti ja varapuheenjohtaja Hanna Lahtinen osallistuivat Helsingissä järjestettävän Liber 2016-konferenssin ohjausryhmään.

UK Serials Group

Kristiina Lähdesmäki osallistui UK Serials Groupin konferenssiin ja vuosikokoukseen Glasgowssa 30.3.-1.4.2015.

Muita yhteistyötahoja

Minerva-yhteistyö, Informaatiotutkimuksen yhdistys (ITY ry) ja alan oppilaitokset.

Talous

Seuran talous on vakaa, vaikkakin vuoden tulos oli alijäämäinen. Toimintansa seura rahoittaa jäsenmaksuilla, Signumin vuositilauksilla ja seminaarien tuotoilla.

Jäsenmaksu oli toimintavuonna henkilöjäseniltä 35 euroa, työelämän ulkopuolella olevilta 20 euroa ja yhteisöjäseniltä 150 euroa. Jäsenet ovat saaneet jäsenmaksun vastineena Signum-lehden ja alennuksia seminaarimaksuista. Signumin tilaushinta oli kuluneena vuonna kotimaahan 50 euroa ja ulkomaille 60 euroa.

Avustukset ja apurahat

Seura ei myöntänyt apurahoja eikä avustuksia vuonna 2015.